

e-GAG

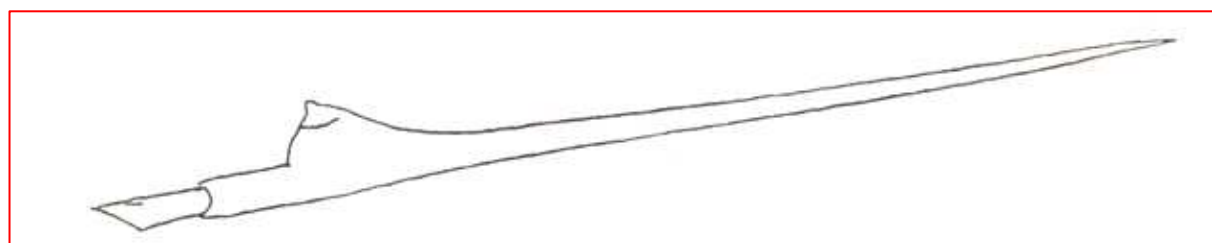
Zimní náššupináč!

Dvojčíslo ke zlomu letopočtu vychází jako GAG č. 12. Jelikož by tak číslo přesáhlo obvykle prohlídnutelných 50 stránek, bylo by to nejspíš k neučení. Takže, i když

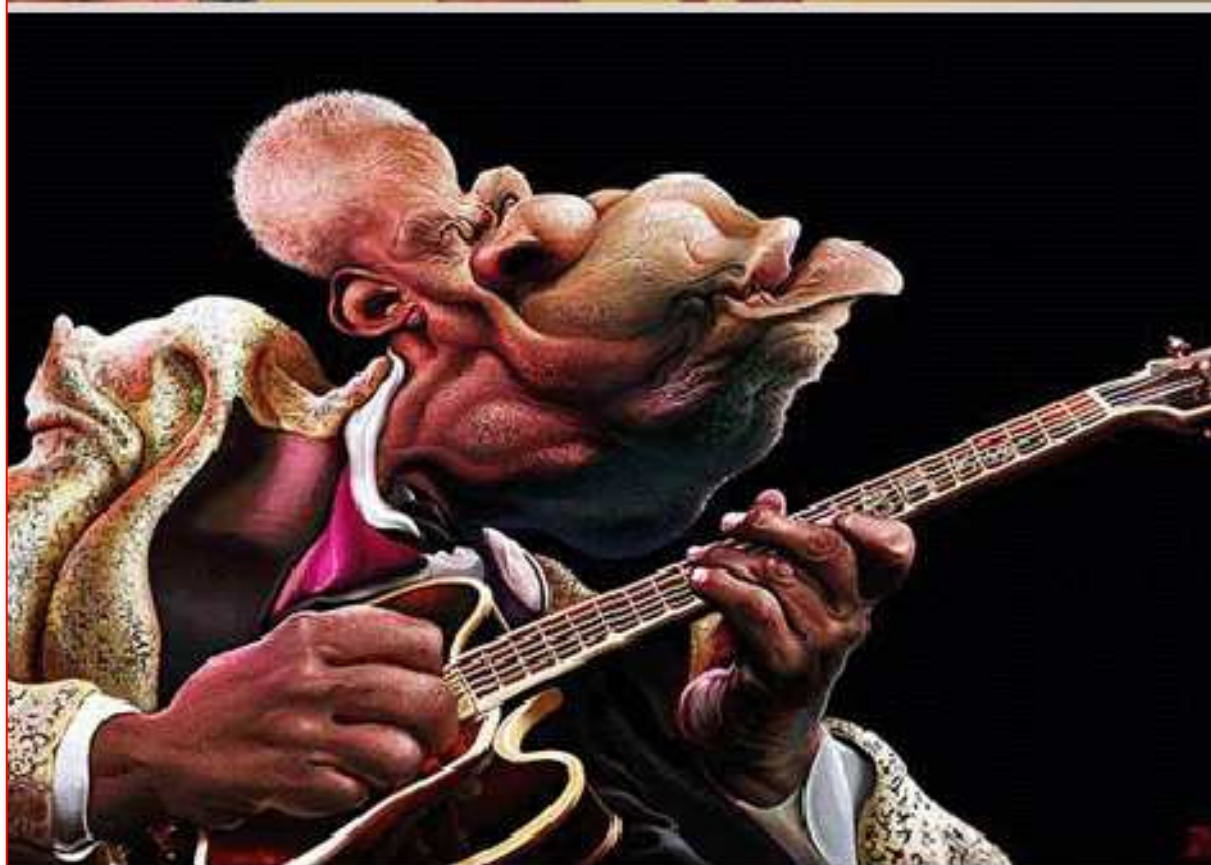
si v koutku myslí myslíme, že by se dalo ke e-GAGu odskočit i během vánočních hodů a přednovoročního nasávání veselotvorných moků, raději přistupujeme k prosincovému vydání realisticky a nabízíme tento krátký /a spíš obrazový/ dodatek. **Nelekejte se - jen deset stránek!**

Co uvnitř najdete? * Sadu "legračních" fotek co nás zaplavují * Ukázky několika "ulítlých" portrétů * Čistá grafika svědčí i humoru + Červený a černý * A nakonec něco do archivu: několik osobitých dopisů od Jana Steklíka, KŠ + ukázky jeho ikonických Nadrovek (viz!)

Silvestr / Pár „ulítlých“ portrétů aneb *Popíjejí umělci při takové tvorbě?*

Nejprve se člověk zarazí... Myslí to ten člověk vážně?

Pak se ty hloubavější bytosti - a je jich pár mezi námi - rozhodnou dílo zkoumat a třeba něco vyzkoumat. Portréty, tak jak je známe z výtvarné výchovy, z učebnic a mnozí z nás i z umělecké školy, mají být zobrazením konkrétní osoby. Moderní umění už od počátku minulého století s realistickou tradicí tohoto žánru tak velký problém nemá. Natož pak portrétní karikatura. Vždyť na deformaci tváře je celý ten fór založen! Hlavní však musí být, aby umělec vystihl buď podobu, nebo to, co z portrétované osoby cítí, čím žije, co z něho vyzařuje. Do toho v našem století ještě přibyly počítače, tedy jejich grafické programy - a s nimi až neuvěřitelné možnosti zkreslování obličejů, postavy, celku i kousků těla. A pak se nedivme, když v absolutním dynamickém transu jazzmeni něco uletí!

Na předcházející stránce jste viděli ty nejzuřivější portréty, ale ti, co objekty - tedy spíš oběti karikaturistova stylu - znají, soudí, že jsou fakt k poznání... Zato zde jsme vybrali jiné, ne tak ulítlé podobizny významných lidí od významných karikaturistů nové doby. Většinou pocházejí z mezinárodních soutěží specializovaných na kariportréty. Jak z posledních let víme, jde vysloveně o doménu latinskoamerických autorů. Tamní cartoonisté už snad ani normální vtipy dělat neumějí. Od Kuby po Brazílii je to řetězec stylově různých, ale umělecky výtečných karikaturistů... Tyto čtyři portréty zobrazují: filosofa *Michela Foucaulta*, architekta *Oscara Niemeyera*, spisovatelku *Herthu Müllerovou* a výtvarníka *Andy Warhola*.

Kresby: *Amorim, Fernandes, Mateo, Ospina* - na minulé straně: *Bruno Hamzagic*

A nyní si to porovnejme, zhodnoťte, klidně si tu třeba pohrajte s pořadím, jak se vám co (kdo) líbí: portréty osobností jsou zleva doprava a shora dolů: **Michel Schumacher, Sophia Loren, Jean-Paul Sartre a papa Francesco**. Jak vidno, vybrali jsme především osoby starší, známé v té naší Evropě, potažmo i v naší kotlině a v našem úvalu...

Ted' ještě jména autorů portrétů na této straně: **Lloy, Leon, Ribeiro, Lezio Jr.** - víceméně bez záruky u jihoamerických tvůrců. Jejich jména jsou mnohočetná, dlouhá, navzájem někdy podobná; a navíc nevíte, které z nich je tím hlavním, co potřebujete. K tomu se podepisují naprosto jinými a rovněž odsud z Prahy nedešifrovatelnými značkami - spíše rebusy. Sorry...

Pětkrát z nevyžádané pošty

5

Kdo by to neznal? Koho by to netěšilo (neštvalo), že si na něho známí, přátelé, někdy i příbuzní (!) vzpomenou, když najdou (dostanou) vtipnou, veselou, erotickou (hloupou, trapnou, sprostou) fotku...? Nemohu vědět jak kdo, ale můj mozek (srdce) jich hodně přeskakuje a maže, často bez prozkoumání, jež by si (možná) zasloužily... Ty e-maily někdy urážejí můj mozek, třeba tím, jak jsou nevzdělané ve věci i formě, jindy mi způsobí zrychlení tepu a zvýšení tlaku, když si pomyslim, co by si o mně mysleli přátelé, kdybych jim to přeposlal... Nejhorší na tom je, že někdy v tom tuctu "veselých" obrázků najdu i něco, co vtipné je, anebo si vyžádalo od tvůrce (obvykle anonymního - neplést s osobou, která vám zásilku expedovala!) dobrý nápad. Anebo větší úsilí při zpracování (v tomto směru to mají těžké hlavně ti, co místo kresby nebo fotky zvolí pouhý text (a porušují pravidla pravopisná i typografická). Pak lze buď smazat celou kolekci, anebo z ní vydolovat jen ten jediný dobrý kousek. Z 99 % volím první řešení. Ale teď, když je konec roku, pět dárkových obrázků vybírám. A to s vědomím, že tím mohu obdobně ustrojeným osobám způsobit újmu. Na mozku i na srdci...

Grafika, která „umí“

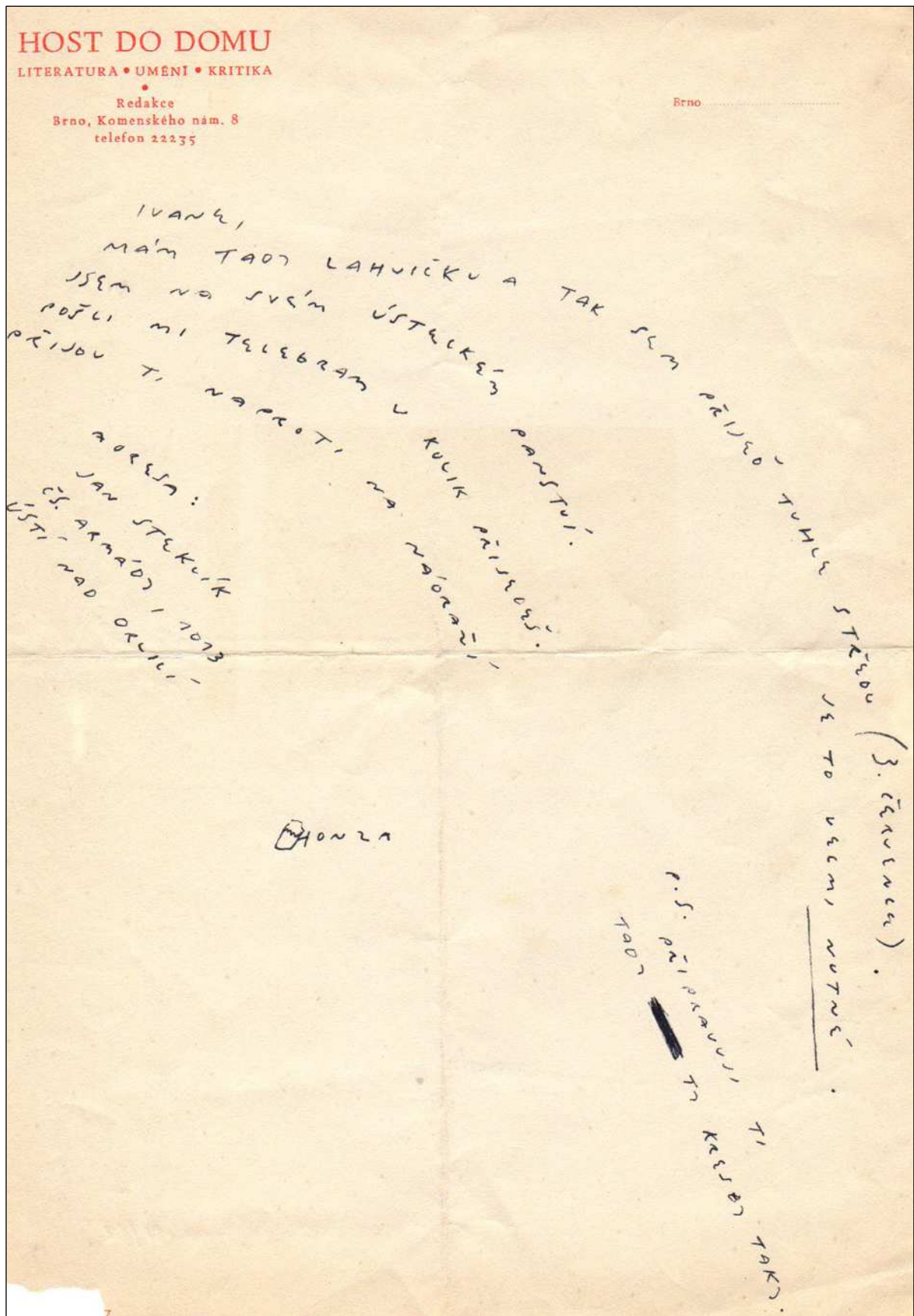

6

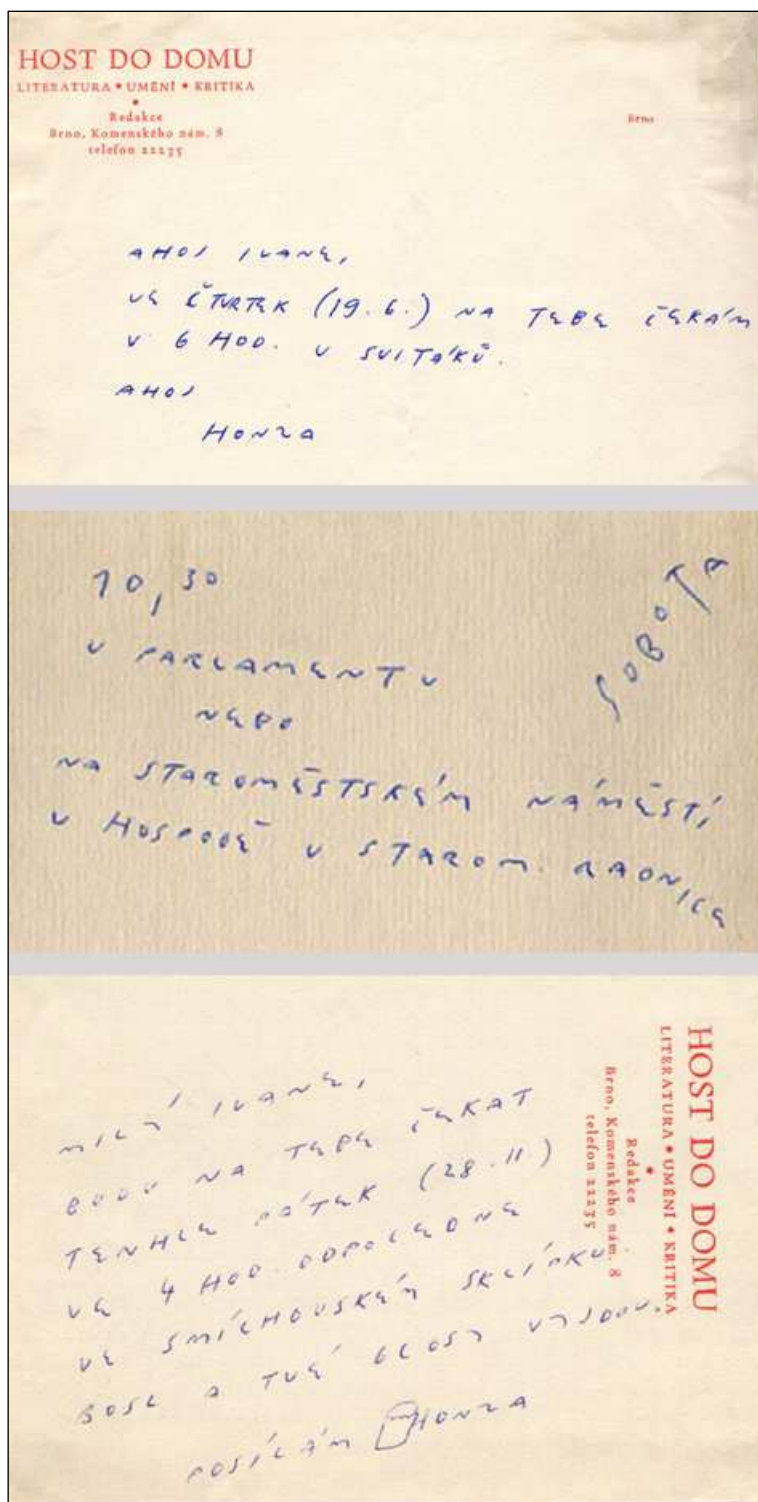

Ono se to zprvu nezdá. Ale zkuste se na ty dvě obálky známých časopisů zadívat trochu déle. A zkuste posoudit, jak důležitá pro úspěch díla je profesionalita umělce i grafika... A dole? Styl a la Stendhal: „*Le Rouge et le noir*“. Vede nápad, ale ta Roleta i ten Vůdce se povedl též úplně.

Se Steklíkem k čistému kreslenému humoru bez vtipu na věčné časy - a nikdy jinak!

V Praze skončil **Student** i **Universita Karlova**, soudruzi zakázali **Listy** (Literárky). Jen v Brně se držel **Host do domu**. Pro mne znamenal nejen **Uhdeho** a **Skácela**, ale i **Olega Suse**, **Vlastu Zábranského** a především **Jana Steklíka**, KŠ. Pro **Pavla Švandu** jsem napsal pár glos

a s Vlastou jsme se měli střídat v představování velkých umělců výtvarného humoru. Jenže nakonec ani to dlouho nevydrželo.

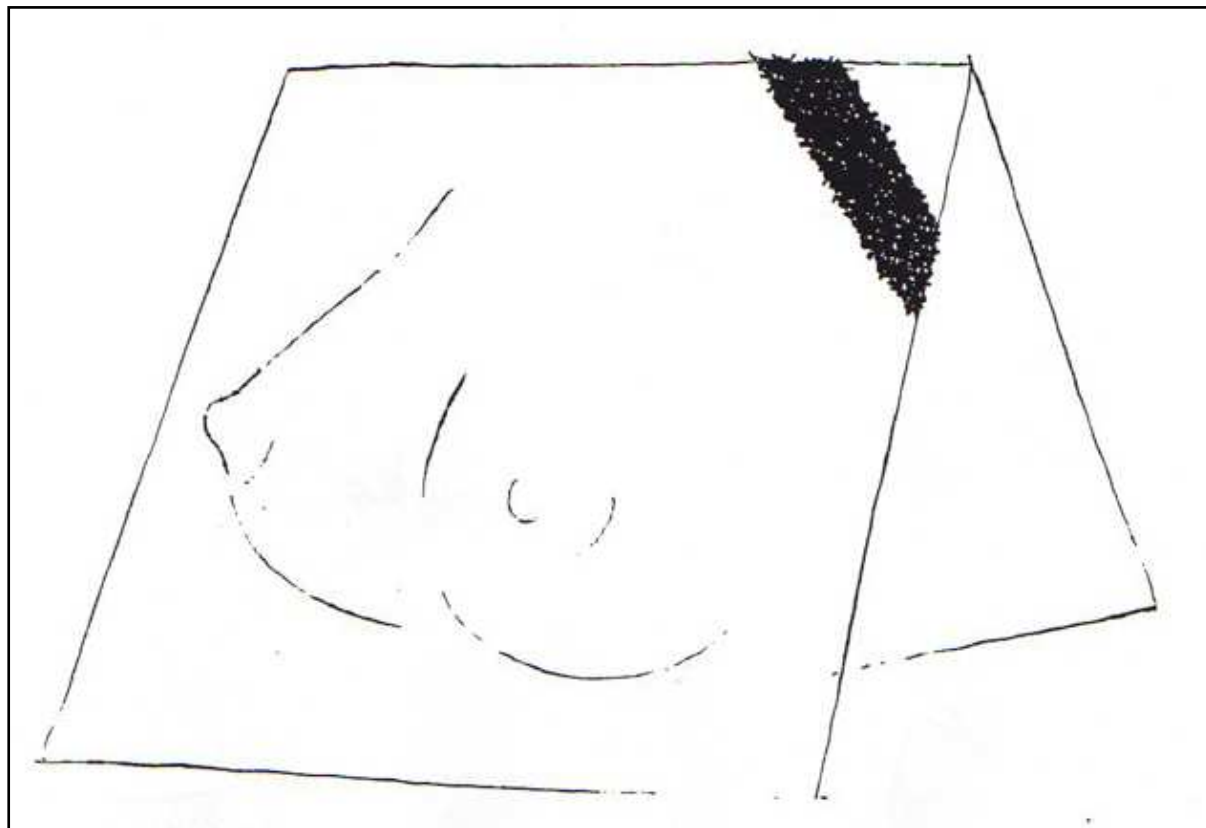
Jeník se oženil v mých šatech, pořízených mi maminkou k nedávné promoci v staroslavné aule Karolina. Kdo ho znal, tuší, že jsem pak několik let marně naléhal na jejich návrat.

Byly to roky 1970 - 1973, kdy jsme byli často spolu, v Praze se usídlil v domě na Zámeckých schodech (těch Nových), kde žil Zrzavý a kde měl v patře nějaký byteček Ctibor Turba - ale ten zrovna mimoval kdesi v severní cizině... A tak tu spal Steklík, občas i jiní, ale my to nepotřebovali, neb jiní jiní spali zase občas u nás, v nedaleké Lázeňské ulici (ten dům původně byl hotelem a nazýval se „V lázni“). Cedula na domě upozorňuje dodes, že tu spal francouzský romantik Chateaubriand, neméně slavný ruský válečník a v heslu o našem domu byste našli i další známá jména... Pokud jde přímo o byt, před námi zde bydlela slavná prvorepubliková osobnost Ma-Fa, novinářka a překladatelka Marie Fantová (zemř. 1963), jenže to ještě byt ani nebyl, byla to drobná špeluňka se záchodem venku a s uhlákem u kamen. Za našeho více než třicetiletého pobytu se byt o dost rozšířil a také oteplil, takže ti, co u nás, jako Steklík kdysi, nocovali později, jako karikaturista Had'ák, už tolik netrpěli.

Ale než různí básníci na gauči či ustlaní na „povlečeném“ koberci

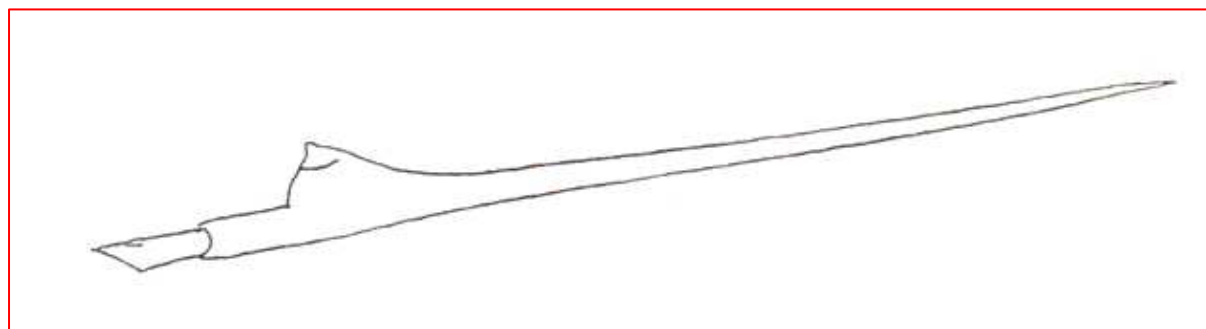
mají zajímavá jména ti, kteří u nás trávili nějaký čas na židli u stolu. Například olympijský vítěz ve střelbě Jan Kúrka, čtyřnásobně zlatý Emil Zátopek, spisovatelé Petr Šrut, Petr Chudožilov a Eugen Brikcius, o desítkách výtvarníků raději ani nemluvě... Ale nejpozoruhodnějším člověkem, který do našeho bytečku vstoupil v r. 1983, a to hned několikrát, byla Barbra Streisandová. Opakoval se totiž záběr do filmu *Jentl*, kdy Streisandka v roli dívky převlečené za mladíka nese komusi kufr do pokoje nad hostincem. Tím se pro natáčení stal celý náš předlouhý domovní průchod - vedl podél Saské ulice. Zrovna jsme měli návštěvu, pili kávu a Bárbře, když vešla poprvé, ji také nabídli, ale s omluvným úsměvem ji odmítla: musím to tady rychle natočit, to bylo z jejího chování jasné. Vždyť ten film o vlastní babičce režírovala! Zato já jsem si z nabídky kateringů, který sytil v „jakohospodě“ snad celou pražskou židovskou obec coby statisty i štáb filmařů, pár velmi chutných chlebíčků odnesl (byly asi od *Paukrta*...)

To *Steklík* toho u nás namluvil a vypil mockrát více, dokonce ještě v roce 1990 jsme mu přechovávali pro vydání soubor jeho „*Nadrovek*“, bohužel z našeho nakladatelského projektu s Kobrou v rámci ČUKu dost rychle sešlo a *Steklík* se o něco později dost silně a hloupě domáhal těch mnou pečlivě pro knihu seřazených obrázků. Ač už je měl dávno u sousedky, jak jsme se před tím domluvili... v té době jsme přes léto trávili hodně času mimo Prahu a také půlnoční návštěvy nám (už abstinentům) nebyly vždy tak milé jako o dvacet let dřív.

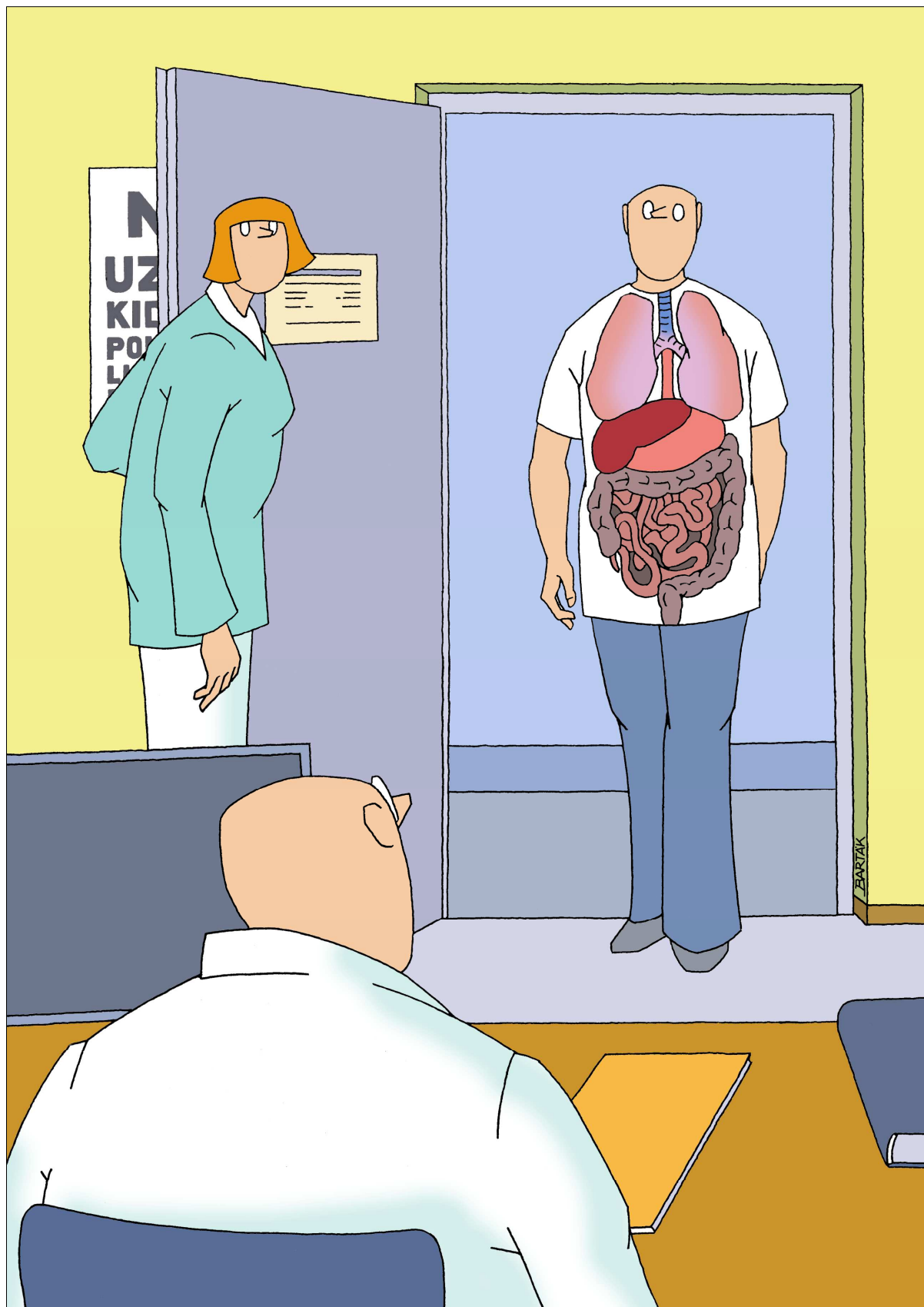
9

Kniha vyšla v dost luxusním provedení, k dostání byla snad jen v Kaprovce u *Fišera*, kde jsem za ni vysolil slušný peníz v únoru 1992. Stála nekřesťanských **49 Kčs** (ano, to „s“ tam patří). Úvod sepsala *Věra Jirousová*, byl v díle i v angličtině a tak vím, že „*Nadrovky*“ byly přeloženy jako „*Breastworks*“. Jednu z nich, která se k úmrtí *Jana Steklíka* asi nejvíc hodí, jsme tady vybrali pro lepší pochopení oč šlo... A k tomu ještě jednu kresbu, jež říká též dost:

A je tu konec, přišel asi rychleji, než jste si mysleli, ale možná ne tak rychle, jak jsme si představovali. Na poslední stránce s číslem 9, která vás ještě čeká, končí tato mimořádná **silvestrovská příloha Vánočního e-GAGu**, našeho e-magazínu přátel výtvarného humoru č. 12. Zároveň je upozorněním na **GAG číslo 1**, který vyjde po půli měsíce ledna 2018.

Vá(š)noční náŠUPináč

Vtipem (Vladimíra Renčína) na obálce *Nášupu* ke GAGu č. 12 jsme začali, kresleným vtipem (Miroslava Bartáka) v tomto nášupu teď také končíme. Ovšem nebojte se, i v normálním vydání během příštího ročníku najdete v GAGu tu a tam nějaký ten kreslený vtip! Vždyť, jak tu vidíte, i v naší redakční ordinaci humor léčí! (G-m)

A ještě: P. F. 2018!